Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 6. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 11 СІЧНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 11, 1977 No.6. VOL. LXXXIV.

Картер і демократичні законодавці узгіднили економічний плян

Плейнс, Джорджія.—Минулої п'ятниці, 7-го січня, новообраний президент Джіммі Картер поінформував, що того дня він дійшов до порозуміння з чільними демократичними членами обох Палат Конґресу щодо 2-річного економічного пляну, який включатиме зменшення в податках для нижчої і середньої верств суспільства і для корпорацій, як рівнож пропонує встановленя програм масового затруднення і теж одноразовий податковий зворот для всіх платників у 1977-му році. Картер і його дорадники поінформували, що цей економічний плян коштуватиме федеральному урядові коло 30 більйонів долярів і має на меті „стимулювати економіку країни".

Щодо зменшення податків для нижчих і середніх прошарків, Картер і його дорадники пропонують, щоб була встановлена зміна відносно суми „стандартного податкового відтягнення", а саме, щоб відтепер всі подружжя могли відтягати 2,800 долярів від заробітків, які підлягають оподаткуванню, а самітні особи 2,400 долярів, замість дотеперішніх різних сум, які починаються на 1,700 долярів і доходять до 2,800. Нова система зменшила б податки для родин, річні приходи яких є менші ніж 17,500 долярів.

Джіммі Картер теж запропонує, щоб податки корпорацій були зменшені на близько 2 більйони долярів, щоб заохотити підприємства збільшити продукцію і затруднити більше число робітників.

Відносно встановлення програм масового затруднення, Картер заявив, що до вересня 1978-го року федеральний уряд створить коло 800,000 нових позицій, що має спричинитися до значного зменшення в кількості безробітних.

Четвертим головним складником економічної програми нового демократичного уряду, який перебере владу 20-го січня, має бути одноразовий податковий зворот для всіх платників у 1977-му році. Родини, які складаються із 4-ох членів, одержали б між 100 а 200 долярів податкового звороту, а пенсіонери, які не платять податків, одержали б подібні суми в Адміністрації Соціяльного Забезпечення.

Демократичні законодавці з обох Палат Конґресу погодилися на ці пропозиції після 4-годинної наради з Джіммі Картером і його економічними дорадниками в Плейнсі. Після наради більшість з них заявили, що вважають плян „дуже конструктивним" і сподіються що Конґрес його схвалить.

Канадський Інститут Українських Студій пропонує стипендії

Едмонтон, Канада.—Канадський Інститут Українських Студій приймає під цю пору подання на п'ять маґістерських тезових стипендій (по 3500 дол.), що не відновляються, та на три докторські дисертаційні стипендії (по 5000 дол.), що можуть відновлятися. Стипендії мають допомогти аспірантам закінчити свої тези (дисертації) з української або українсько-канадської тематики у дисциплінах педагогіки, історії, гуманістичних наук, прав і суспільних наук.

Стипендії будуть надані лиш у тезовому році і тільки для тезової праці. Стипендії можуть бути використані в будь-якому університеті в Канаді або за границями Канади. Кандидати на стипендію мусять бути або канадськими громадянами, або канадськими іміґрантами в час подання. Лиш у вийняткових випадках можуть стипендіянти одержати рівночасно й інші підмоги.

Подання мають включати: 1. Короткий начерк (приблизно 250 слів) наміченої тези, 2. Життєпис, 3. Відписи оцінок студійних та аспірантських програм, 4. Прізвища трьох ручителів, включно з керівником тези.

Реченець на подання є 31 січня 1977 р. Подання висилати на адресу: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 5-172 Education Building II, University of Alberta, Edmonton, Alberta T6G 2G5.

ВОГОНЬ ЗНИЩИВ БЮРА РЕДАКЦІЇ „НОВОГО РУССКОГО СЛОВА"

Ню Йорк.—В ночі з 1-го на 2-го січня ц. р. вибух, покищо з невідомих причин, вогонь в бюрах редакції російської газети „Новое Русское Слово", знищивши цілковито кімнату, бюрко, архіви, листування і велику частину пошти головного редактора тієї газети Андрея Сєдиха. Пожежна сторожа скоро погасила вогонь і нюйоркська поліція, як також службовики ЕфБіАй розпочали слідство, бо існує підозріння, що вогонь був підкладений зумисно, можливо навіть, як твердить газета, совєтськими агентами. Висновки про зумисний підпал були зроблені ще й тому, що в останньому часі невідомі осібняки турбували головного редактора А. Сєдиха і адміністратора „Нового Русского Слова" В. Я. Вайнберга нічними телефонічними дзвінками, що також є частиною досліду працівників ЕфБіАй. Згідно з твердженням газети, злочинець мусів добре знати розміщення кімнат, коли він, залишивши інші кімнати, пробрався до бюра головного редактора, який зберігав у себе рукописи й інші архівні матеріяли. „Кому було потрібно підпалювати одиноку російську антикомуністичну газету в Ню Йорку,—запитує редакція „Нового Русского Слова", —тільки комуністам і їхнім прихильникам". Покищо редакція тимчасово примістилася в будинку Толстовського Фонду при 250 Захід 57-ій вулиці. Шкоди спричинені вогнем обчислюють на 50 тисяч долярів.

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ ПЛАСТОВИХ ВИХОВНИКІВ

В днях 15 і 16 січня на оселі УНС Союзівці відбудеться Товариська Зустріч абсольвентів Юнацьких Вишколів останніх двох років із запрошеними пластовими виховниками. Цю Товариську Зустріч організує референт Юнацького Вишколу при КПС, пл. сен. Слава Рубель.

В Ню Джерзі заарештовано совєтського шпигуна

Лейквуд, Н.Дж. — Минулої п'ятниці, 7-го січня, працівники Федерального Бюра Інвестиґації (Еф-Бі-А-й) заарештували тут Івана Роґальського, колишнього совєтського моряка, який поселився в ЗСА в 1971-му році, за намагання здобути для Совєтського Союзу „дуже таємні інформації" Департаменту оборони, зокрема інформації про космічні досліди, для яких працює Космічний Центр Ар-Сі-Ей. Ці інформації Роґальський старався дістати від інженера цього центру Павла Некрасова і плянував передати їх—Євґенієві Карпові, другому секретареві місії СССР до Об'єднаних Націй. Інж. Некрасов співпрацював з працівниками Еф-Бі-Ай протягом довшого часу, передаючи Роґальському деякі інформації, які не були дуже важливими, але минулої п'ятниці передав йому, за згодою Еф-Бі-Ай, дійсно таємні інформації і тоді розвідчі чинники заарештували Роґальського. Йому загрожує кара смерти, якщо закиди покажуться обґрунтовані. Другому секретареві місії СССР до ОН,—Євґенієві Карпові, якого Еф-Бі-Ай вважає старшиною КҐБ, загрожує тільки депортація із ЗСА, бо він має „дипломатичний імунітет".

Іван Роґальський втік із совєтського корабля в 1971-му році і через Західню Німеччину та Еспанію дістався до ЗСА, де поселився недалеко російської колонії в містечку Джексон Тавншип, де находиться російська відпочинкова оселя „РОВА". Протягом цих років він посварився з багатьма мешканцями цієї російської колонії, які висловили до нього недовір'я, бо він „досить похвально висловлювався про Совєтський Союз". Роґальський, якого формально оскаржено у федеральному суді в Нюарку. Н. Дж., почав свої старання роздобути таємні інформації від інж. Некрасова в другій половині 1976-го року. Працівники Еф-БІ-Ай від того часу слідили за Роґальським і совєтським „дипломатом" Євґенієм Карповим.

Олег Трояновський перебрав становище амбасадора СССР до ОН

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Новий амбасадор Совєтського Союзу до Організації Об'єднаних Націй Олег Трояновський, передав в п'ятницю, 7-го січня ц. р., на руки генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма вірчі грамоти, а після того виступив на пресовій конференції і доброю американсько-англійською мовою поінформував кореспондентів про свої найближчі завдання. Олег Трояновський перевів свої дитячі роки в ЗСА, де його батько був першим амбасадором СССР. Приймаючи комплімент за його англійську мову з американським акцентом, Трояновський посміхаючись відповів: „а я думав, що в мене японський акцент", натякаючи на його службу в Японії в останніх роках.

Олег Трояновський

Амальрик закликає ЗСА змусити Москву додержуватися постанов Гельсінкської Декляраціі

Вашінгтон. — Андрей Амальрик, російський дисидент і автор книжки „Чи проіснує Совєтський Союз до 1984-го року?", минулого четверга, 6-го січня, свідчив тут перед Комісією ЗСА для нагляду над додержанням Гельсінкської Декляраціі, зложеної із законодавців і представників виконавчої частини уряду, і заявив, що уряд Джіммі Картера повинен використовувати факт, що Совєтський Союз конечно потребує американської технології, торговельних кредитів і американських харчових продуктів для того, щоб змусити Москву придержуватися тих постанов Гельсінкської Декляраціі, які стосуються пошанування людських прав.

Амальрик, який разом із своєю дружиною виїхав із Совєтського Союзу минулого липня, сказав згаданій Комісії, очолюваній демократичним конґресменом Данте Фасцеллом із Фльориди, що гостріші вимоги Президента ЗСА щодо додержання Москвою постанов Гельсінкської Декляраціі мають „всі вигляди увінчатися успіхом". Проте, Амальрик висловив сумнів чи уряд ЗСА та уряди інших країн Заходу використають „цю знамениту нагоду полегшити репресії в СССР".

Під час свідчення Амальрик хвалив передачі „Радіо Свобода", заявляючи, що хоча Москва їх заглушує, то все одно багато людей в СССР слухають їх. Натомість він критично висловився про передачі „Голосу Америки", яких Москва тепер не заглушує, але які, на думку Амальрика, „не задовольняють вимог совєтських слухачів". Він сказав, що „Голос Америки" трактує слухачів в СССР неначе вони були б „американцями, які розмовляють по-російськи".

Подібні думки Амальрик вже раніше висловив Сайрусові Венсові, якого Джіммі Картер найменував на свого державного секретаря.

Вступ до Східнього Берліну

Берлін.—Західня преса інформує, що почавши від 1-го січня 1977 р. східньонімецькі комуністичні пограничники на рогачках при вході до східнього Берліну стягають від кожного відвідувача, без огляду на те, скільки часу він проведе в комуністичній частині міста п'ять західньонімецьких марок, або 2.20 американських долярів.

„ДОПОМОЖІТЬ НАМ ВИЇХАТИ З СССР, МИ НЕ МОЖЕМО ТУТ ЖИТИ, НАД НАМИ ЗНУЩАЮТЬСЯ"— БЛАГАЄ МІЖНАРОДНІ УСТАНОВИ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК З ОДЕСИ

АВҐУСТ ШТЕРН ЗАПЕРЕЧУЄ ПОВІДОМЛЕННЯ В „Н.Й. ТАЙМСІ" ПРО УКРАЇНСЬКИЙ АНТИСЕМІТИЗМ"

„Ню Йорк Таймс" у Виданні з 17-го грудня 1976 опублікував довшу статтю про появу у Франції книжки з описом „звичайного судового процесу" в Совєтському Союзі з метою — як це пояснили видавці — змобілізувати західню публічну опінію в обороні засудженого совєтським судом лікаря д-ра Михайла Штерна, процес якого перед „українським судом" в грудні 1974-го року викликав на Заході широкий відгомін, до чого причинився тоді старший син засудженого, Віктор Штерн, оповівши про все закордонним кореспондентам у Москві. У згаданій інформації „Ню Йорк Таймсу" сказано, що книжка „Звичайний суд в СССР" вийшла старанням другого сина М. Штерна, Авґуста, який, як і його перший брат, одержав совєтську візу до Ізраїлю і виїхав на Захід кілька місяців після засуду батька. Тепер Авґуст Штерн перебуває у Парижі і робить все можливе, щоб добитися звільнення батька, який був засуджений на 8 років в'язниці і здоров'я якого останньо дуже погіршилося. Авґуст Штерн заявив в інтерв'ю після появи книжки, що процес над його батьком був потаємно зарекордований і магнітофонна стрічка знаходиться на Заході. Він також висловив сподівання, що книжка викличе відповідну реакцію в західніх країнах, яка змусить совєтів звільнити його батька і дозволити йому виїхати до Ізраїлю чи іншої вільної країни — сказано в повідомленні „Н. Й. Таймсу".

50,000 підписів

В томуж повідомленні говориться, що західньонімецький новеліст Гайнріх Бюль у відкритому листі до генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва, написаному в імені Комітету для звільнення д-ра М. Штерна, головою якого є француз Жан-Пауль Сартре і до якого входять інші визначні науковці Европи, стверджує, що Комітет зібрав вже більше як 50.000 підписів в обороні Штерна. В листі відмічується, що виміна нуковим досвідом між західніми науковцями і совєтськими була б багато ефективніша, якщоб совєти звільнили д-ра Михайла Штерна, якого за всіми правдоподібностями, засуджено тільки за те, що його обидва сини внесли прохання на виїзд до Ізраїлю. Книжка, у якій наводиться також частина розмови д-ра М. Штерна в будинку КҐБ у Винниці, появиться незадовго англійською мовою у нюйоркському видавництві.

„Український антисемітизм"

„Ню Йорк Таймс" дальше інформував що син д-ра Михайла Штерна, Авґуст, розказуючи про обставини в Совєтському Союзі, а зокрема в Україні вживає в книжці окреслення „український антисемітизм": „Є люди ігноранти, які не можуть поставити спротиву, — каже Авґуст Штерн, — але мають добрі партійні і особисті зв'язки, але існує також типічний український антисемітизм" — сказано в повідомленні „Н. Й. Таймсу".

Сам же Авґуст Штерн, у надісланому до „Свободи" власноручно підписаному „Зверненні до української громадськости на Заході", датованому в Парижі 27-го грудня 1976, рішуче заперечує інформацію „Н. Й. Таймсу" про приписуване йому твердження про „типовий український антисемітизм" та прохає українську громадськість „зі свого боку протиставитись такій дезінформації"!

У зверненні Авґуста Штерна дослівно сказано:

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОСТИ НА ЗАХОДІ

17 грудня 1976 р., газета „Н. Й. Таймс" опублікувала статтю у справі мого батька, доктора Михайла Штерна, совєтського політв'язня, засудженого на 8 років концтаборів, спираючись на зфабриковані звинувачення.

Мій батько — відоммий в Україні лікар, що врятував життя тисячам людей, тисячам повернув здоров'я.

Не зважаючи на всі намагання КҐБ наставити українське населення проти мого батька, майже всі свідки на суді, звачайні українські селяни, часто і неграмотні, — не піддались тискові КҐБ, який бажав спровокувати антисемітські настрої.

Мій батько заявив у суді, що він здіймає шапку перед українським народом і своє останнє слово перед суддями закінчив українською мовою, демонструючи цим своє захоплення чесними людьми.

Газета „Ню Йорк Таймс", з невідомих мені причин, викривила зміст і суть подій, приписавши мені слова, яких я ніколи не казав і не міг казати, що — „виявлявся типовий український антисемітизм"...

Я прошу українську громадськість, зі свого боку протиставитись такій дезінфомації.

Париж, 27. 12. 1976.

Авґуст Штерн

Ню Йорк. Пресова Служба ЗП УГВР). — Новий документ самвидаву з СССР, що продістався за кордон — це вимовне свідчення про незавидну долю родини українського робітника з Одеси, у країні т. зв. „перемігшого соціялізму". Автор документу розгортає перед читачем зворушливу картину злиднів та знущання над елементарними правами людини в СССР. Документ, що є зверненням до міжнародних чинників з проханням про дозвіл поселитися за кордоном, передаємо в цілості.

До урядів США, Англії, Канади, Австралії, ФРН і Франції,

Міжнародному Комітетові прав людини в м. Женеві

Міжнародньому Червоному Хрестові

від
багатодітної робітничої сім'ї Радянської України,
гр. Сірого Леонида Михайловича,
проживаючого у місті Одеса 270005, вул.Фрунзе 199, кв. 128.

Звернення

Шановні леді і джентельмени, батьки і мами, брати і сестри демократичних країн Заходу, допоможіть нам виїхати з СРСР; ми не можемо тут жити і працювати через низький наш прожитковий мінімум і переслідування з боку адміністрації.

У мене сім'я складається з 8 осіб. Я, Сірий Леонид Михайлович, 39 років, жінка, Сіра Валентина Леонидівна, 31 рік і шестеро маленьких дітей. Старшому синові Едикові — 13 років, дочці Вікторії — 11 років, дочці Ларисі — 8 років, дочці Ріті — 5 років, дочці Оксані — 3 роки, маленькому синочкові Владиславові — 1 рік і 5 місяців. Я працюю токарем у судоремонтних майгернях Ільічівського морського рибного порту. Заробіток мій у середньому 180 карбованців чистими у місяць. Одержуємо доплату на троє менших дітей — 37 карбованців на місяць (за новим законом). Це по 12 карбованців на дитину до восьмого року життя; коли дитині минуло вісім років — 12 карбованців вже не платять. Ще отримую 12 карбованців соціяльного забезпечення на маленького синочка — до п'ятого року життя. Жінка не працює, бо діти малі. Троє дітей вчаться у першу і другу зміну, троє менших вдома. Разом наш сімейний прибуток на місяць — 200-236 карбованців на вісім осіб. За помешкання з газовою плитою та водопроводкою, без гарячої води, платимо 20-23 карбованці на місяць (гаряча вода, як і холодна, коштує 60 копійок з особи на місяць). Після оплачення помешкання нам лишається 170-200 карбованців. Це і на харчування, і на міський транспорт, і на книжки, зошити, ручки, шкільний одяг і так далі — усе з цих грошей. А їх дуже мало. Після всіх покупок та розподілів, у нас лишається на харчі 15-20 карб. на особу на місяць. І нам постійно доводиться голодувати, а слабші до того ж хворіють. Ми постійно голодуємо, особливо у другій половині місяця, бо живемо на аванс 60 карб., до розрахунку за місяць 80-120 карб. Аванс дають 19-го числа, розрахунок за місяць — 7-го числа. І так з місяця на місяць, з року на рік. Лікарі кажуть, що наші організми вкрай ослаблені, виснажені. Тому й застуджуємось. У нас брак вітамінів і жирів, тому низький гемоглобін, і втрата свідомости, і пізний рахіт у дітей. Все це результат поганого харчування. А будете — кажуть — добре харчуватися, усі будете здорові. А заробити більше адміністрація не дає; постійно знижує розцінки і підвищує вимоги до робітників. У висліді заробітна платня топчеться на місці, або росте надто повільно і не встигає за базарними цінами, які все зростають. Та не дивлячись на всі турботи і біду-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Трьом російським дисидентам закидають пов'язаність з НТС

Москва.—Пресові аґенції інформують, що аґенти КҐБ перевели обшук в помешканнях трьох російських дисидентів: Юрія Орлова, Александра Ґінсбурґа і Людмили Алексєєвої та знайшли „докази" пов'язаности цієї групи з еміґраційною політичною російською організацією НТС (Народно Трудовий Союз). Офіційна совєтська аґенція ТАСС подає, що дозвіл на обшук був підписаний бюром московського прокуратора. При обшуку аґенти КҐБ забрали зі собою багато матеріялу, який ніби то мав би вказувати на пов'язаність згаданої трійки із закордоном. Трійка належала до комітету, завданням якого є наглядати за виконанням Гельсінкської Декляраціі.

КҐБ ДОПИТУВАЛО ОРЛОВА

Москва. — Ройтер інформує, що аґенти КҐБ перехопили на вулиці в Москві керівника групи дисидентів, яка наглядає за виконанням Гельсінкської Декляраціі в СССР Юрія Орлова, посадили його до авта та завезли до будинку КҐБ і допитували його на протязі кількох годин. Орлов мав намір виступити того дня на пресовій конференції і розповісти західнім кореспондентам про випадок обшуків в помешканнях дисидентів Александра Ґінсбурґа, Людмили Алексєєвої, Лідії Вероніної і у матері Ґінсбурґа. Ґінсбурґ пізніше заявив кореспондентам, що цивільні аґенти КҐБ підкинули в помешканні його жінки 1,000 німецьких марок і 100 американських долярів, щоб мати опісля причину для списання кримінального акту проти Ґінсбурґів. Як відомо, перетримування закордонної валюти гостро заборонено в СССР. Академік Андрей Сахаров, який також взяв участь в пресовій конференції, заявив, що КҐБ намагається за всяку ціну знищити групу нагляду Гельсінкської Декляраціі. При тому він закликав голів західніх держав, які підписали цей документ, запротестувати проти знущання аґентів КҐБ над особами, які належать до тієї групи. З окремим поясненням про совєтські „психушки" виступив на пресконференції ген. Петро Григоренко.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Важливі конференції

Минулого тижня новообраний президент Джіммі Картер поінформував французького президента Валерія Жіскарда д'Естена, що він візьме участь у вершинній конференції лідерів економічних потуг вільного світу, яка правдоподібно відбудеться в Лондоні в червні або липні цього року.

Згоду Картера на участь у такій конференції можна тільки привітати. Такі економічні вершинні конференції дуже потрібні, мавши на увазі, що тільки економічно сильний і економічно об'єднаний вільний світ може бути ефективним заборолом проти дальшого поширення комуністичних впливів. На таких конференціях лідери демократичних держав можуть виготовити пляни та ставляти пропозиції відносно розв'язки спільних економічних проблем, які все ще існують в тих країнах, хоча вже не до такої міри, як протягом минулих кількох років. Самозрозуміло, що такі вершинні конференції не зліквідують всіх економічних проблем, як це показалося після двох попередніх конференцій, які відбулися в Франції в 1975-му і в Пуерто Ріко в 1976-му роках, але держави, які брали в них участь — ЗСА, Британія, Франція, Італія, Канада, Західня Німеччина і Японія — мали змогу обговорити спільні проблеми, представити ряд пропозицій та ввести деякі важливі і корисні зміни в дотеперішні економічні відносини між державами вільного світу.

Третя з черги вершинна конференція лідерів економічних потуг вільного світу може бути корисною теж і тому, що на ній мають бути обговорені способи допомоги біднішим, економічно недорозвиненим державам ,,третього світу''. Така допомога похвальна не тільки з гуманітарної точки зору, але також може причинитись до послаблення впливів Совєтського Союзу та інших комуністичних держав серед тих економічно відсталих країн.

Якщо вершинна економічна конференція дійсно відбудеться в Лондоні в червні або липні, то це матиме подвійну користь, бо в той самий час в столиці Великобританії мають проходити наради лідерів держав, які належать до Північно-Атлантійського Союзу (НАТО). Таким чином президент Джіммі Картер мав би нагоду зустрінутися із лідерами тих держав НАТО, які не братимуть участи у вершинній економічній конференції. В обличчі тверджень багатьох мілітарних спеціялістів і розвідчих аґенств Заходу, що Совєтський Союз старається здобути або може вже і здобув мілітарну перевагу над ЗСА, зустріч Картера з лідерами всіх інших держав НАТО конечно потрібна, щоб не допустити до військової переваги СССР, а якщо ця перевага вже дійсно існує, щоб змінити цю критичну ситуацію, яка становить смертельну загрозу для цілого вільного світу.

Нехай спробують

Александер Дружинін, репрезентант совєтської пресової аґенції ,,Новості'', написав до газети ,,Ню Йорк Таймс'' претенсійного листа (поміщений у числі з 6-го січня ц. р.), у якому він, з допомогою фразеології, притаманної усім совєтським авторам, намагається опрокинути твердження американського журналіста і постійного співробітника ,,Ню Йорк Таймсу'' Теда Шульца, який у статті п. з. ,,Пожарно-бригадна місія Брежнєва'', надрукованій в тій газеті з 17-го грудня м. р., твердив, що одним з перших завдань поїздки генерального секретаря ЦК КПСС до Югославії і пізніше до Румунії було ,,гасити відновлені пожарища'' неспокоїв в країнах Східньої і Центральної Европи та вирівнювати різниці ідеологічних поглядів між поодинокими комуністичними лідерами, в першу чергу з лідером румунських комуністів Ніколаі Чаушеску.

Дружинін заперечує твердження Шульца і каже, що він не зумів насвітлити справжнього стану в країнах Східньої Европи, з розмислом не зарахував Юґославії до країн ,,соціялістичної співдружности'' і тенденційно поминув заяву президента Тіта при зустрічі з Брежнєвим в Београді, яка, мовляв, вказує на зміцнення і поліпшення совєтсько-юґославських відносин. Дружинін вважає, що сама заява Тіта вказує на щось протилежне, а не на ,,гашення вогню Леонідом Брежнєвим''. Очевидно, що Дружинін не згадує про те, що помимо тактичних заяв Тіта, Югославія дуже серйозно приготовляється до оборонної війни, здаючи собі справу з того, що вона могла б кожночасно впасти жертвою совєтської агресії. До речі, совєтські теоретики повинні б докладніше познайомитись з т. зв. ,,доктриною всеобіймаючої оборони Югославії, яка була випрацювана юґославським генеральним штабом армії після появи ,,доктрини'' Брежнєва і брутальної окупації Чехо-Словаччини військами СССР і Варшавського Пакту.

Дружинін пробує також заперечити твердження Шульца, що Москва намагається привернути ідеологічну дисципліну в країнах Східньої Европи, кажучи, що принцип рівности усіх комуністичних партій, прийнятий на Европейській конференції в Берліні, повністю застосований в країнах ,,соціялістичної співдружности''. Очевидно, що Дружинін та всі інші совєтські теоретики добре знають, що ,,нічого на Сході не змінилось'', що держави Варшавського Пакту перебувають в стані меншого чи більшого поневолення, що в усіх країнах совєтського бльоку станціонують великі совєтські військові залоги і що всі вони перебувають у тіні Москви, яка не тільки ,,опікується'' ними, але і накидає їм свою волю, головно в ділянках зовнішньої політики і оборонних заходів.

Статтю Шульца Дружинін зарахував до посиленої пропаґандивної кампанії, яка, мовляв, ведеться проти ,,соціялістичного світу'' на сторінках американських газет. Цікавим при тому є факт зміни методів совєтських пропаґандистів, які раніше дискутували з західніми журналістами тільки на сторінках совєтських газет, а тепер, використовуючи свободу преси на Заході, повели атаку на західніх авторів таки на сторінках їхніх власних газет. Цю зміну методів повинні використати західні журналісти, вимагаючи друку їхніх голосів на сторінках совєтської преси. Нехай спробують!

Михайло Ільків

БЮДЖЕТ І ЕКОНОМІКА

На початку кожного року, в місяці січні, Президент З'єднаних Стейтів Америки виголошує Послання до народу, в якому він подає напрям діяльности Уряду на біжучий рік. Звичайно в такому пляні праці Президент обговорює не тільки внутрішні і зовнішні справи країни, але також всі можливі федеральні доходи і розходи на фінансовий рік. Ця остання справа є найбільш цікавою і тому варто їй присвятити декілька речень. Справа федерального бюджету має велике значення в економіці країни, поминаючи приватний господарський сектор. Це магічне слово — бюджет, в Посланні Президента звертає увагу всіх гроомадян країни, а головно тих, яких родинний бюджет складається тільки із заробітної платні. Тому з того боку організація державного бюджету є цікавою справою.

Справа бюджету і в парі з тим стимулювання економіки країни цікаві ще і тим, що їх плянували дорадники нового Президента, кандидата Демократичної партії, яка має велику більшість голосів не тільки в Сенаті, але також в Палаті Репрезентантів. З цього виходить, що програма Президента та всі важніші рішення повинні б мати запевнену більшість голосів у кінцевому результаті. Одначе історія минулого цього не потверджує. Всі попередні проєкти виконавчої влади підлягали дискусії, змінам, приняттям або їх відхиленням Конґресом, без різниці, на демократичну чи республіканську більшість делеґатів. Справа в тому, що в уряді є комісії, які постійно працюють у різних федеральних департаментах, і вони мають свої приходові і розходові цифри, через те бюджет Президента підлягає дискусії і збільшенню, або зменшенню його проєктів. Отже однаково, в яку сторону бюджет буде збільшений чи зменшений, — остаточне рішення про його зміни залишається за Конґресом.

Назагал нововибраний Президент не є відомою особою, ані в національних, ані міжнародних справах. Одначе з його дотеперішніх публічних виступів можна сподіватися, що він буде об'єктивний і консеквентний в своїх рішеннях. З його активности після виборів можна зауважити, що він буде також працьовитим Президентом. Наприклад, після виборів він всі свої зусилля віддав державним справам. З цього виходить, що працьовитість буде головним руслом в часі його каденції, і це вже можна зачислити, як частинний успіх його адміністрації.

Не може бути сумніву, що Президент буде також ощадною особою, про що свідчить той факт, що друк запрошень на його інавґурацію виносив біля 28 тис. долярів, отже майже в шість разів менше від подібних попередніх церемоній. Його ощадність свідчить про те, що його передвиборчі обіцянки, себто зменшення федеральних видатків, будуть віддзеркалені в бюджеті на 1977 р. тим самим не буде більшого навантаження податками і для підприємців і для робітників.

Немає сумніву, що кожний департамент є складовою частиною найвищої форми суспільної організації, тому має право вимагати більше грошей для виконання своєї програми, навіть коштом громадян. Одначе, як довго Президент і Конґрес мають нагляд над всіма державними справами, можна сподіватися, що нова адміністрація в цьому вийнятково складному господарському році узгляднить потреби громадян у бюджетових справах. Якщо так станеться, тоді можна сподіватися, що консументи збільшать свої видаткування, а це буде причиною до більшої активности в економіці.

Поминаючи різні цифрові комбінації в бюджеті, Президент здає собі добре справу з того, що успіх його адміністрації залежить від пожвавлення в економіці та в зменшенню безробіття. Ці справи були досить ясно наголошені в часі виборчої активности в 1976 році. Щоби в плянуванні бюджету ці справи узгляднити, необхідно є зменшити федеральні розходи, або іншими словами — зменшити видатки в деяких департаментах та кредитувати платників податку.

Така федеральна економічна політика спричинила б більшу активність в промисловості та збільшила б видаткування консументів. Постійне податкове зменшення було б найбільш реальною розв'язкою цієї складної справи з двох причин: перша, — це була б тверда основа в плянуванні щоденного життя консументів; і друга причина — така податкова політика не збільшила б грошей в обороті, тим самим не спричинила б інфляції. Кредит для платників податку в сумі дол. 100.00 чи 200.00, як це мало місце в 1975 році, також добра ідея, яка себе практично виправдала, одначе перманентне зменшення податку мало б значно більші стимулюючі економічні чинники.

Такі податкові зміни активізували б економіку та зменшили б безробіття. Тому можна сподіватися, що Президент зменшить податки в міру його можливостей, а маючи демократичну більшість делеґатів в законавчій владі, він може розраховувати на успіх в реалізації його програми.

Президент перебере владу за кілька днів і стане господарем великої країни, він добре здає собі справу з того, що не від себе починатиме господарювання, але приходить на устабілізовану вже національну господарку і мусить її продовжувати. Немає сумніву, що його адміністрація буде старатися оздоровити слабі місця в народному господарстві, одначе це не станеться через ніч. В кінці треба надіятися, що зовсім нова маловідома людина в Білому Домі може зробити значно більше для всіх громадян, як це можна передбачувати. Працьовитість і велике бажання Президента поробити ощадності в бюджеті країни і стимулювати економіку та у великій більшості демократичний персональний склад в Конґресі — запорука успіху нової адміністрації.

Володимир Мацьків

РОЛЯ БАТЬКА В РОДИНІ

Роля батька в родині належить до найвизначніших, але і до доволі важких. Господь Бог, даючи людям свої закони — „Десять заповідей Божих", поставив батьків на першому місці у тих сімох заповідях, які мають за ціль улаштовувати взаємини між людьми, кажучи: „Шануй батька свого і матір свою, щоб тобі було добре і щоб ти довго жив на землі". Це вказує на дуже важливу ролю батьків, але рівночасно накладає на них важкі обов'язки. І про ці обов'язки батька хочемо тут дещо пригадати.

У нас звичайно уважається батька за доставця фондів на родинні потреби, але, хоч яка це важлива справа, вона далеко не вичерпує всіх його обов'язків. Батько мусить бути все гідним взором до наслідування і найвищим авторитетом в родині. Він повинен сказати своє рішальне слово в кожній важнішій справі, в кожній складнішій ситуації та вміти розв'язати кожну проблему своєї родини.

Найстаршою, найуспішнішою, а при тому найлегшою до виконання методою виховання, що її придержувалося людство від своїх початків і, мабуть, буде придержуватись до кінця свого існування, є наслідування своїх батьків дітьми. Ця метода давала і дає дуже добрі успіхи і завдяки її різні народи існують тисячі літ. Тому молоді батьки, що почуваються до обов'язку добре виховати своїх дітей, повинні в першу чергу добре оглянути себе в „дзеркалі", щоб здати собі справу з того, що їх діти повинні наслідувати, а що належить усунути з перед їх очей. Треба бо не забувати, що діти мають добрі очі і бачать все багато краще, як ми догадуємося.

Але самого пізнання свого власного стану не вистачить. Треба постаратися усунути все те, що уважаємо за неґативне. Бо якже можемо вимагати від дітей, щоб вони не знали і не вживали поганих слів, коли ми їх вживаємо? Як вимагати від дітей, щоб були чесні, щоб ходили до церкви, виповняли свої релігійні, національні та всі інші обов'язки, коли вони цього не бачать у своїх батьків? Як можна вимагати від дітей пошани для своїх батьків, коли їх батьки легковажать своїх батьків, якщо вони ще живуть, і раді були б позбутися їх з хати, коли вони живуть разом, або говорять про них без належної пошани, коли вони вже померли або живуть окремо?

Чи можна сподіватись від дітей, щоб вони не вживали алькоголю, не курили, та тим самим були відпорніші від різних недуг та невідповідної поведінки, коли їх батькам важко відзвичаїтись від цього всього? А всякі гостини з „добрим гумором" не впливають на дітей?

Чи можна вимагати від дітей, щоб шанували рідну мову, читали рідну книжку, шанували провідні чинники та вивчали рідну минувшину, коли батьки мало цікавляться тими справами і часто все це легковачать?

А яке велике значення має батьківський авторитет! Він повинен бути на стільки стійкий і справедливий, щоб діти не могли знайти в ньому недомовлень, неясности, односторонности або й заперечень того, що вже було давніше рішено і сказано. Тому перед кожним рішенням треба добре подумати, які наслідки принесе це рішення, які арґументи маємо на поперття цього рішення, а які арґументи можуть висунути діти? Діти повинні мати до батька все повне довір'я. Батьківське слово повинно бути для дитини святе, і дитина не повинна знаходити ніяких арґументів, чи задніх ходів, щоб оминути батьківську волю. Коли дитина навчиться змалку легковажити батька, то в житті буде теж легковажити всі моральні та державні закони. А чим це закінчується у численних людей, що не винесли з дому доброго виховання, — бачимо кругом себе на кожному кроці.

Хоч виховання дітей у великій мірі залежить від матері, бо вона їх кормить, доглядає, дбає про їх здоров'я, про розваги, вчить мови, поведінки, присвячує їм велику увагу та огріває їх своєю любов'ю — то все таки мати ролі батька в ніякому разі не заступить. В нас звичайно говорять, що мати виховує дітей серцем, але цього серця не все вистачить, бо треба ще й розуму, що його все повинен мати батько і ним керуватись.

Досвід нашого оточення вказує, що виховання — це складна, не легка справа, головно тепер у цих єхидних часах, які Донцов називає „віком тріюмфуючого хама". Щоб виконувати якунебудь працю чи повинність, треба відповідного знання. Не малу ролю відограє й досвід, але він часто приходить запізно, саме тоді, коли вже „воротя немає". Тому і батькам потрібно знання з тієї ділянки, яка у їх житті є найважнішою, а саме: виховних справ.

Батьки повинні знати психологію дитини, пізнати всі етапи її розвитку, а також всі стежки та дороги, якими проходить цей розвиток. Батькам треба запізнатись з досвідом, що його здобули інші люди і мали змогу пізнати докладніше всякі виховні справи. Тому треба конечно прочитати бодай кілька книжок на виховні теми, бо не у всіх школах дають таке знання. Було б добре, якщо б наші молодші матьки влаштовували час до часу відповідні сходини та спільно з більш досвідченими людьми передискутували виховні проблеми, які насуваються, та таким чином шукали розв'язки пекучих справ, неполадання та нерозв'язання яких провадять часто до втрати своїх дітей.

Справа виховання молодого покоління настільки важлива, що від неї залежить майбутність не тільки окремих дітей, але і цілої нашої спільноти.

Тому нам важко зрозуміти, чому наші провідні чинники так мало цікавляться нашою майбутністю і майже нічого не роблять, щоб цю справу поставити на чолове місце нашої спільноти.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПИСАТИ ЦІКАВО — ВЕЛИКА ШТУКА

Написати листа піддали мені думку статті Світа й Мовчана у ,,Свободі". Статті Світа читав я ще й у Львові перед Другою світовою війною, бувши коректором ,,Діла". Вони були й є цікаві, писані приступно, зрозумілі для інтелектуала і для пересічного читача. Те саме із статтями Мовчана, на жаль, їх замало. Цікава була стаття про Роксоляну, поміщена в календарі „Свобода" за 1976 рік. Ми досі дивилися на рогатинську бранку Роксоляну через рожеві окуляри, а ред. Назарук написав об'ємисту повість про неї, мій брат Яр. Вільшенко написав, але меншу. Тим часом Роксоляна не вчинила для нас нічого гарного і доброго, лише вдушила султанового сина-престолонаслідника та везіра (прем'єра). Не рятувала бранців, так як Маруся Богуславка. Одному українцеві, який відвідав Туреччину, миродайні турки сказали, що Роксоляна „розорила весь султанський двір".

Давним-давно вийшли у Львові книжкою „Листи з чужини" Ярослава Окуневського, лікаря в ранзі адмірала на кораблі австро-угорської фльоти. Також у Києві були картки, писані Яблонською, які появилися в Бібліотеці „Діла" за Польщі. Яблонська згинула трагічною смертю, з'їжджаючи з корабля автом на свій улюблений острівець. Цікаві були дописи Островерхи з Риму. А то нерідко, як хто і писав до нас з подорожі по чужих краях, то це наче розвалкований ,,Бедекер''. Щоб допис був цікавий для читачів, треба писати не лише про маєстатичну ріку Сену, Ейфельову вежу тощо, треба йти між люди, говорити з ними, а навіть у підміські трущоби, на базар між сидухи і т. д. Нобелівський лавреат Агноп (родом з Бучача), як йому хтось приніс книжку свого приятеля, щоб висловив свою думку про неї, Агноп, прочитавши кілька сторінок, сказав: ,,Нащо й пощо маю я читати її й не розуміти, краще буду читати Канта й не розуміти му його". Ібсен сказав: ,,Бути письменником? Для того треба мати щось більше ніж талант. Треба створити щось із життьового досвіду. Письменник, що не має життьового досвіду, не творить. Він тільки пише книжки". Подібно висловився і німецький філософ Артур Шопенгавер, кажучи, що твір, себто архитвір, ніколи не забудеться, людські діла забуваються. Гомерова ,,Іліяда" ніколи не забудеться, діла македонського короля Александра Великого забулися, його праправнуки живуть незавидним життям під окупацією Югославії, Греції і Болгарії.

На маргінесі цього листа хочу ще згадати про Гоголя, який ,,перелицював Квітчину комедію ,,Приезжи й из столиць" і назвав її ,,Ревізор", а свої ,,Мертві душі" написав під впливом Квітчиної повісті ,,Жизнь и похождения Петра Пустолобова". Я читав ,,Пустолобова" — це дуже цікаво написана повість, поперетикана українським здоровим гумором. Австрійський сатирик Карл Кравс сказав: ,,Не важне хто перший висловив якусь ідею. Важне хто її краще висловив". Про вартість тих двох Квітчиних творів й інших його клясичних писань, писаних по-російськи, (як наприклад, кримінальну повість ,,Ганнуся") міг би говорити д-р Лука Луців.

Михайло Лотоцький

Ольга Мак

ВОЗСІЯ МИРОВІ СВІТ РАЗУМА...

3

Ми вже не одне пережили, дитино, — відповідає дід, — переживемо і цей хаос, як будемо розумні. Силою тут нічого не зробиш. Сперечатися — то лишень з багаття пожежу роздмухувати. Спокою треба, а справа сама визріє, коли час мине.

— І я теж так думаю, — озивається молодша Оленка. — Хай собі кожен святкує, як хоче. Мені байдужісінько.

Кушніренко кидає бистрий докірливий погляд на внучку і хитає головою.

— Нелегко її замовчати, дідусю, — вмішується в розмову Лариса. — Вона, як кістка в горлі. Один народ, одна віра, однакові традиції, а свята окремо. Та ще й так, що в одній країні католики вже давно всі перейшли на новий календар разом з Церквою, в іншій країні пів-на-пів, а православні, хоч ніби разом з Церквою стоять за старим, але частина потихеньку вже святкує по-новому. Хаос!

— Це ти, Оленко, не в той дзвін ударила, — каже поважно. — Я не говорю про байдужість і не шаную байдужих. Про тих, які не теплі, ні холодні, лишень літеплі, ще у Святому Письмі сказано, що викине їх Господь із уст своїх. Толеранція — не байдужість, дитино. Бути толерантним — далеко важче, ніж бути нетерпимим. І з тим календарем так: чи хочеш святкувати по-новому, чи хочеш святкувати по-старому — святкуй свідомо, з переконанням, як тобі твоє сумління каже. Умій оборонити своє рішення і не соромся його, не крийся, не лукав. А тих, які думають інакше, вислухай, постарайся зрозуміти, але не ображай і не роби з них ворогів. Але байдужою, Оленко, тут гріх бути, бо справа поважна.

Його спокійні слова падають, наче важке каміння, й дівчина аж згинається під ними, а її обличчя від сорому береться червоними плямами. Кушніренко бачить це і, щоб пом'якшити шорсткість докорів, додає лагідно:

— Ну, та ти ще й так права голосу не маєш — замолода. А підростеш — будеш думати інакше. Серед нас, Кушніренків, були різні, але байдужих я щось не пригадую...

У мовчанці всі сідають до столу, і лишень тоді Андрійко має нагоду сказати те, що його вже давно свербить:

— Колю, а ми сьогодні будемо ночувати тут, усі. Мама дозволила. І ми будемо вчитися співати колядки і щедрівки на два голоси. На два голоси! — підкреслює він, так наче сповіщає бозна яку поважну новину. І можемо сидіти аж до одинадцятої години!

— Тільки на два голоси? — вдає здивованого Микола. — Та тебе самого на чотири вистачить.

— Але я буду співати тільки одним — першим, разом з Ларисою, а Варя — другим, з Оленкою, — не відчувши кпинів, поважно відповідає молодий.

Дзвонить телефон. Лариса бере слухавку і по короткій розмові повертається до столу.

— Оленко, — повідомляє, — мама просить зараз їхати додому. Купила задовгі куртини і хоче, щоб ми їх ще сьогодні підкоротили і повісили.

— Ой, мама завжди щось видумає, — кисло кривиться Оленка. — Не можна тих куртин лишити хоч би на завтра?... Ах, ні, завтра ми не зможемо... Ну, на понеділок.

— На понеділок? — насмішкувато підводить брови Лариса.

— Правда, у понеділок не буде часу. У вівторок — також ні.

Дівчина перебирає на пальцях усі дні і приходить до висновку, що ні вільних днів ні вечорів нема.

— І завжди так! — скаржиться вона. — Як тільки свята — то неодмінно з'являються всякі „милі несподіванки".

— Ну, не кисни! — зупиняє Лариса. — Ворушися! Миємо начиння — і їдемо.

Сестри рішуче відмовляються від помочі, підперезуються фартушками і беруться до роботи. Решта виходить до вітальні.

— Скрізь так, — говорить Оленка. — Але я люблю передсвяточні клопоти.

— Хто ж їх не любить? — відповідає Кушніренкова. — Тільки не треба набирати понад міру. У нас за тими приготуваннями люди практично про саме свято забувають. Нові сукні, нові капелюхи, нові фіранки, нові килими, нові меблі... Господині тижнями лазять по крамницях, вибирають, шиють, перешивають, поправляють, печуть, варять...

І більшу половину потім з того викидають, — вставляє дід.

— ...напрацюються, намучаться так, що їм уже й свято немиле. І скільки там того свята тепер буває? Пара годин на святу вечерю, пара годин для церкви — і кінець. Співаємо в колядці: „Хвалу віддаймо Йому достойно", але насправді найбільшу „хвалу" віддаємо самим собі — нашому тілові. От і з дітьми: їх же треба підготовити, настроїти відповідно, щоб вони належно сприйняли містерію приходу на світ Спасителя, а не чекали лишень самих подарунків. Але матері здебільша вдень працюють, а вечорами бігають до „Санта Клоса".

Западає мовчанка, яку порушує знову Андрійко.

— Справді, мало Різдва, — каже. — Ліпше, щоб було два: латинське й наше. Бабусю, як молитися багато-багато, то Ісус може зробити для всіх по два Різдва? Я буду молитися, щоб було два.

— Нічого з того не вийде, — раптом озивається Варочка. Вона старша від Андрійка на три роки, дуже стримана на свій вік і має великі мрійні очі. — Не може бути два Різдва. Ісус народився раз. І я буду молитися Йому і буду просити, щоб було тільки одне Різдво і щоб усі українці святкували його разом.

КІНЕЦЬ

Старше пластунство Ню Йорку при праці

Дня 10-го грудня м.р. по довшій перерві відбулися сходини старшопластунства пластової станиці Ню Йорку. Старше пластунство це пластунки і пластуни у віці від 18-28 років життя. Більшість з них належить до окремих куренів, т.зв. „материх" куренів, напр. „Лісові Чорти", „Хрестоносці", „Спартанки" і т.п. Але в окремих місцевостях, вони творять крім того всі разом осередки. Більшість старшапластунства є активна у своїх куренях. Але 12 Крайовий З'їзд УСП виявив велике зацікавлення старшого пластунства загальною працею в Пласті — на провідних постах, у виховний праці (50 відсотків їдуть на табори, як виховники), та інших ділянках Пласту.

На цих сходинах нюйоркських осередків праці УСП (Ню Йорк це найбільший числом осередок УСП у світі — біля 200 осіб), присутні також виявили охоту до більшої активности у загальній пластовій та громадській праці. Тому єдиною точкою програми цих сходин було: плян праці на наступних кільканадцять місяців.

Сходинами проводив осередковий ст.пл. Роман Юзенів. Справи пластунок реферувала осередкова — ст.пл. Христя Роговська. Присутніми були також референти УСП на ЗСА — Христя Білинська та Михайло Турчин. Осередковий Р. Юзенів представив різні проєкти акцій, а саме: колядування в січні, влаштування імпрез для юнацтва станиці, а також для старшо-пластунства та для сеніорів, спільна забава з іншими молодечими організаціями Ню Йорку, допомога у підготові до таборів оселі „Вовча Тропа", спонзорування доповідей на громадські теми.

Після обговорення пляну, було порушено справу участи старшо-пластунства у Зборах Станиці 12-го грудня м. р. На них пропонувалося зменшити бюрократію, а підкреслити важливість виховної дії тощо. Крайові Референти УСП поінформували присутніх, що в днях 25-го і 26-го червня 1977 р. на Вовчій Тропі відбудеться Товариська Зустріч Старшого Пластунства ЗСА й Канади.

Ці сходини були дуже важливі тим, що одобрили плян праці на найближчі місяці та стали нібм зворотним кроком у житті УСП не тільки Ню Йорку, але й цілого краю, бо саме тут знаходиться крайовий провід УСП.

Н. Н.

„ДОПОМОЖІТЬ"...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вання, я все ж намагаюся працювати краще, — може керівництво змилосердиться і дасть мені змогу заробити так, щоб я міг прогодувати свою чималеньку родину. Норму я виконую на 140-150% більше як на 140% працювати не дають. Не п'ю, не курю, прогулів не роблю. І я не був спроможний виробити більше як 140% Моя робоча кваліфікація і мій робочий досвід, моє вміння — дозволяють підвищити розряд (у мене зараз четвертий розряд токаря), я склав практичний іспит з оцінкою „добре", та до теоретичного екзамену мене не допустили, відмовили, мовляв, на виробництві немає токарних робіт по судоремонту п'ятого та шостого розряду. Щобільше, адміністрація не дозволяє, по тому розряду, що я маю, заробити більше. І щоб я не вийшов з рамок встановленої десь вище зарплати, мені не дають нарядів зразу, щоб легше було обдурювати мене при розрахунку. І якщо в кінці місяця виявляється, що я виробив на більшу суму, ніж хотіли б мені дати, то у наряді підтирають нами ж написані суми, час за працю, і ставлять таку суму, яка не перевищує встановленої норми зарплати, тобто підганяють суму. Я не підписував наряди, тому що не був згідний з загальною сумою, зазначеною в нарядах. Скаржився у вищі органи; та мої листи, не читаючи там, відправляли назад тому, на кого я скаржився. А скаржились ми (я і моя жінка) і в газету „Знам'я комунізму" і в обласну профспілку харчової промисловости, т. Котовському і в центральні органи; зверталися до Терешкової в журнал „Людина і закон", до Афанасьєва і на багато інших адрес. Я був незадоволений таким положенням, почав протестувати, висловлювати незадоволення вголос, писати скарги, відмовлявся ходити на політзаняття. Я вважаю, що на роботі треба працювати, а не займатися демагогією, гаслами, закликами і засіданнями — і говорю це прямо в очі керівництву. У результаті мене переслідують, називають антирадянщиком.

Щоб вирватися зі злиднів, я почав просити дати мені можливість працювати за кордоном, у порті Дакар, по ремонту радянських суден. Мені відмовили. Бояться, щоб я не розповів про своє життя за кордоном. І ще, я просив влаштувати мою жінку прибиральницею там, де я працюю. Я б допоміг їй прибирати цехи після роботи. І в цьому мені теж відмовили. Звертався у місці мешкання, у райком партії і райвиконком до Іванової, щоб допомогли влаштувати жінку прибирати під'їзди у нашому чи сусідніх будинках (зарплата 60 карб. на місяць). І тут відмовили. Посміялися і образили. А місця на ту роботу були вільні. А наш кербуд, він же депутат райвиконкому, т. Антонюк (бездушна і безжалісна людина) знав про наше скрутне матеріяльне положення, та прийняв на роботу жінок, які йому подобалися, деякі з них вже працювали на інших місцях, себто вони значилися працюючими в інших установах. Не дивуйтеся, деякі працюють на кількох роботах рівночасно, себто значаться і отримують гроші. Важко сказати, яка від роботи користь: адже доба має 24 години, коли ж вони встигають зробити ще й хатню роботу? Адже вдома треба і попрати, і у крамниці постояти в черзі, і приготувати їжу та багато іншого).

Давали нам допомогу — 30 карб. на рік. Та така допомога, мов крапля в морі, для нашої сім'ї. І в результаті у нас немає навіть прожиткового мінімума, встановленого на 24-му з'їзді КПРС — 50 карб. на людину. У нас 8 осіб, значить моя мінімальна зарплата повинна бути 400 карб. на місяць. Хоч і на ці копійки люди також погано живуть, а у нас і тих немає. А державна торгівля не завжди забезпечує товарами, а деякі продукти прямо відсутні у крамницях (наприклад, картопля, капуста, буряк, морква, цибуля, часник і т. п.).

І нам, щоб зварити бодай щоб з в а р и т и бодай два рази у місяць борщ — просто неможливо. А на базарі у людей — дуже дорого, наприклад, кілограм картоплі коштує 80 копійок, цибуля — 3 карб., часник — 7 карб., морква — 2 карб.; молоко дістати у нас важко. Молоко у цельофаній торбинці коштує 27 коп. літра; розливне ж молоко настільки обезжирене, що його майже неможливо назвати молоком. Десять разів на місяць ми купуємо розливне молоко по 4-5 літрів на день, а решту часу — по одному літрові, для найменшого. Найдешевша ковбаса коштує 2.20 карб., ковбаса з відпадків — 1.60 Її ми купуємо 1-2 рази на місяць, іноді три, та це дуже рідко (у дні получки). Масло купуємо 1 кл. на місяць — воно коштує 3.50 карб. М'ясо у маґазині буває дуже рідко, та ми за все життя якщо і купили 4-5 разів, то не більше. Так, що чи воно є, чи немає, нас це не хвилює. Воно коштує в крамниці 2 карб. кілограм, а на базарі 3.50-4 карб. Ягоди, фрукти, овочі, кавуни, дині також проходять мимо нас. Яблука літом коштують 50-60 коп. кілограм, взимку — до 4 карб. Меду, сала, яєць — також ніколи не купуємо. Мед на базарі коштує 7 карб. кілограм, а у крамницях, якщо б ви і хотіли купити — його немає. Хліб у крамницях продають по 2 кл. на руки, цукру 1 кл., не більше, крупи — 2 кл. Ціна на хліб — — один буханок (один кілограм) — 28 коп., 26 коп., 20 і 16 коп. Вермішель раніше коштувала 32 коп. і 52 коп. кілограм, зараз вермішель у продажу тільки за 52 коп., хоч якість її така як була по 32 коп.; на кури дають не більше як один кілограм. Ціни на цукор — 94 коп., 84 коп. і 78 коп. кілограм. Ми беремо на місяць 15-18 кл. (для цього приходиться багато разів стояти у черзі, так як дають 1 кл. на руки). Одяг носимо майже весь з чужого плеча. А у крамницях він дорогий і для дорослих і для дітей.

Щоб купити мені зимове пальто треба заплатити 100 до 120 карб.; простенький костюм — 78 карб., осіннє пальто теж 100 карб., брюки від 15 до 27 карб., сорочка від 7 до 15 карб., майка — 1.50, труси — 1 карб., взуття — 10-40 карб. На жінку приблизно так само: прості жіночі чоботи — 35 карб., а назагал на прилавках крамниць стоять чоботи ціною 60-70 карб. Взуття для маленьких дітей коштує 3-6 карб., більшим дітям — 8-15 карб. (а якщо коштує дешевше то його довго не поносять). Арабські джінси — 17 карб., угорські — 21 карб. (це ж державна спекуляція). Прості байові дитячі суконки — 4-5 карб., дитяче пальто зимове — 22-35 карб. У нас реклямують безкоштовне навчання у школі, та як багато там вимагають, що нам навчання у школі також обходиться у копійку. То купіть тапочки, то замініть їх на чешки; спортивний костюм, купальний костюм, стрічки... Та і так дуже багато потрібно для школи: підручники, шкільна форма, парадна форма, галстуки, форма піонерська, зошити, щоденники, олівці, ручки, пенали, пластилін, конструктори, циркулі, гумки; та ще здайте гроші на подарунки, на марки, у фонд миру, на газети... Ми би раді були їх всім забезпечити та, купивши тільки найнеобхідніше, позбавляємо себе навіть кусня хліба. А доводиться купувати часто і багато, бо у нас три школярі. Діти у школу, а я на роботу йдемо не снідавши. Вечеряти теж не вистачає на всіх. На міський транспорт у мене йде 3-5 карб. Ліки теж не безкоштовні (безкоштовно даються тільки депутатам, персональним, пенсіонерам чи їм подібним). Ми одержали помешкання — 5 кімнат площею 60 кв. метрів; одержали його після довгої проволоки через Президію Верховної Ради СРСР у 1974 році. Витратили багато здоров'я, сил та грошей — на поїздку до Москви, поки отримали помешкання. І то дали нам останній поверх—9-ий, де часто псується ліфт, влітку жарко і не доходить вода, а взимку холодно і опалювальна система заливає стелі, а помешкання стоїть у цвілі і сирості. Ні меблів, ні холодильника у нас нема (стільці подорожчали, 1 стілець коштує 6-11 карб.). Не вистачає ковдр. Все що є — поступово зношується, а купити з кожним днем все важче.

Що означає нестерпне, принизливе і безкорисне листування, може зрозуміти тільки той, хто жив у Радянському Союзі. Тут реклямується увага до листів робітників, а насправді робітників ні про що не питають, навіть не звертають уваги на скарги, протести, вимоги. А якщо попадеться впертий клієнт, то йому можуть сказати: „У вас нездорові думки і ми можемо вас підлікувати", як говорили в Москві, у ЦК КПРС. А в Києві, біля будинку ЦК підганяли спеціальну машину, щоб забрати мою жінку, яка приїхала зі скаргою. Та дякуючи стороннім людям, робітникам-штукатурам, які ремонтували будинок навпроти, її не змогли взяти, а діти у цей час кинулися в розсипну.

Всі листи і скарги, як я вже говорив, відправляються до тих осіб, на яких скаржишся. І потім вже тримайся. Так було і з нами, коли ми добивалися помешкання і зараз, коли домагаюся заплати. Навкруги незрозуміння наших потреб і насміхання: „Що у вас світла не було, що багато дітей наплодили". Як про скотину говорять. А деякі говорять і так: „Хто не працює, той не їсть". У мене не працює жінка і шестеро маленьких дітей. Отже їсти і вдягатися вони не повинні. Чи не тому люди намагаються не мати багато дітей, а деякі лишають їх у парках, убиральнях, чи де прийдеться. А між тим родина Ульянова (батька Леніна) теж була багатодітною і там працював тільки батько; та у ті „жорстокі" часи вони могли прогодувати свою сім'ю, няню, служницю та дворових, мати не один дім і дати вищу освіту дітям і вони були незадоволені.

А ми живемо у „щасливий" час будівництва комунізму і не можемо прогодувати на свій заробіток трохи більшу сім'ю.

Про культурне життя вже і мови нема. Ні газет, ні журналів не передплачуємо, у театри, кіно — не ходимо. До музичної, чи ще в будь-яку школу, дітей віддати не можемо — ці школи платні. На море не ходимо купатися, тому що море дає апетит, а у нас він і без моря вовчий.

Звичайно живуть у нас так не всі. Та ми не відносимося до привілейованої касти. Ми проста робоча сім'я. У нас робітник не має права вимагати підвищення заплати. Ми маємо право на труд та забов'язані покірливо підкорятися, мовчати і одержувати за свою працю мізерні копійки, без розрахунку на сім'ю. А раніше, як кажуть старі, давали землю селянам по кількости членів родини.

За останні п'ять років часто стала у нас практикуватися — для виконання пляну — праця у вихідні дні, хоча вона не оплачується. За цю роботу дають відгули, тоді, коли це вигідно для адміністрації. Я вже не говорю про суботники та недільники і про працю „за того парня, что погиб на войне" (є і такий заклик), їх у нас загинуло 20 мільйонів. У тому числі і мій батько. (Їх треба поминати, робити панахиди, а не працювати за них). Це ми, бачите, зобов'язані у порядку громадського боргу. Людей, критикуючих таку працю за „мертві душ.", — судять. Людей, що захищають право робітників на страйк і всякі протести — саджають до психлікарні. Людей, що підтримують висловлювання О.Солженіцина, А. Сахарова — ловлять на вулицях і судять нібито за хуліганство. Я сам був свідком такого безчинства.

Бачучи все це і відчуваючи на собі, ми упевнились у тому, що у нас людина праці не має права на протести; профспілки також не мають прав і не намагаються їх мати. На всі наші листи — лише залякування та насміхання. Ми вирішили написати листа 25-му з'здові КПРС з проханням — відпустити нас за кордон до будь-якої капіталістичної країни. І ще написали ми, що грошей у нас нема, і всі витрати переїзду нехай візьмуть на себе.

А до Вас, шановні джентльмени, також дуже велике прохання, допоможіть нам у виїзді і як можна швидше. Поки ми зовсім не загинули.

Ми всі здорові та вщент виснажені. Ми сподіваємось, що Ви приймете нас у свій світ.

Допоможіть нам, не дайте померти від постійного недоживлення. Байдужість це теж злочин перед Богом.

А таким керівникам нехай буде сором, що їх робітник не в стані прохарчувати свою родину, а годувати нарід обіцянками і гаслами — соромно. Допоможіть, будь ласка, нам поїхати. Хотілося б у Америку чи Канаду. У Канаді теж українці і нам легше було б з мовою. Ми теж українці.

Будемо чекати, якщо не помремо! Сподіваємося!

Сірий Леонид

Вересень 1976 р.

Сім'я Леонида Сірого:
Сірий Леонид Михайлович, нар. 28 жовтня 1936 р. м. Слав'янськ, Донецької області, українець.
Сіра Валентина Леонидівна, нар. 25 липня 1944 р., українка, В.-Александрівка, В.-Александрівського р-ну, Херсонської обл.
Сірий Едуард Леонидович нар. 12 квітня 1963 р. м. Слав'янськ.
Сіра Вікторія Леонидівна, нар. 29 вересня 1964 р., м. Слав'янськ.
Сіра Лариса Леонидівна, нар. 8 серпня 1967 р., м. Слав'янськ.
Сіра Ріта Леонидівна, нар. 1 березня 1971 р., м. Слав'янськ.
Сіра Оксана Леонидівна, нар. 19 листопада 1972 р., м. Слав'янськ.
Сірий Владислав Леонидович, нар. 13 грудня 1974 р., м. Одеса.

Сім'я Сірого проживає по адресі:
270005, м. Одеса, вул. Фрунзе 199, кв. 128.

ЯЛИНКА ДЛЯ ДІТЕЙ

„Ялинка" для дітей, яку щорічно влаштовує 83 Відділ СУА, відбудеться цього року в неділю 16-го січня о год. 2:30 в залі школи Св. Юра в Ню Йорку. В програмі — сценка, гри й несподіванки. Буфет. Побажаний вишиваний одяг для дітей.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

УКРАЇНСЬКЕ БІБЛІОТЕЧНЕ ТОВАРИСТВО АМЕРИКИ
ділиться з Українським Громадянством і Членами
сумною вісткою, що дня 26 грудня 1976 р.
відійшов у Вічність наш Член

**бл. п.
ІВАН ДУБРОВСЬКИЙ**

бувший службовик Каталогового Відділу Конгресової Бібліотеки у Вашінгтоні.

•

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА УБТА

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що Почесний Голова Церковного Хору св. Юра в Ню Йорку

бл. п.

РОМАН ҐНОЙ

відійшов у Вічність
5-го січня 1977 року
на 74-му році життя.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 10 січня 1977 року з похоронного заведення Andrett — ріг 21-ої вул., 2-га Авеню в Ню Йорку до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар Gate of Heaven.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Опечаленій Родині, складаємо наші найглибші співчуття.

УПРАВА, ЧЛЕНИ ЦЕРКОВНОГО ХОРУ СВ. ЮРА і ДИРИҐЕНТ

Ділимося сумною вісткою,
що дня 30-го листопада 1976 р.
відійшов від нас по тяжкій недузі

Інж. АЛЕКСАНДЕР ДАНИЛКО

нар. в Перемишлі 1901-го року,
актор Львівського Оперного Театру,
старшина УГА і Дивізії Галичина.

ПОХОРОН відбувся 2-го грудня 1976 року на цвинтарі св. Миколая в Чікаго, Ілл.

РОДИНА в ЗСА і Україні

Ділимося сумною вісткою,
що в суботу, 18-го грудня 1976 р. в Детройті, Міш.,
відійшов, ненадійно, у Вічність
на 81-му році життя

**сл. п. інженер
ЮЛІЯН МАНАСТИРСЬКИЙ**

бувший старшина Української Галицької Армії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 22-го грудня 1976 року в церкві св. Івана Хрестителя в Детройті, а Тіло спочило на цвинтарі св. Ядвиги.

Покійний залишив у великому горю сестер і брата в Україні, ближчу й дальшу Родину в ЗСА та багато друзів.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

СПОРТ

Редаґує О. Твардовський

СПОРТОВІ ВІСТІ З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

СЕЗОН ВІДБИВАКОВОЇ ЛІҐИ ДЕЛАВЕР ВЕЛД

Продовжуються перешенства Відбиванкової Ліґи Делавер Велі, в якій між 11-ма клюбами виступає чоловіча дружина УСО „Тризуб" Філядельфія. У двох чергових змаганнях дружина „Тризуба" зазнала поразки з клюбом Аллентавн 1:2 і здобула перемогу з дружиною Черрі Гіл — 2:1 сети. Відбиванко в а дружина „Тризуба" користується шкільною залею при вул. Френклін, де відбуваються тренінґи і змагання.

Склад дружини: Б. Аннюк, Т. Мідзак, Б. Сірий, Ю. Чорів, О. Лесюк, М Кузеви, Б Завадович,, Т. Синьович, О. Григорчук і М. Салата.

ДРУЖИНА КОПАНОГО М'ЯЧА „ТРИЗУБА" ЗАКІНЧИЛА ОСІННЮ РУНДУ ЛІҐОВИХ ГОР

Не зважаючи на поразку в останній грі осінньої рунди сесону в ІІ-ій Філядельфійській Л зі, „Тризуб" закінчив на першому місці, яке має усі можливості задержати і цим самим здобути аванс до вищої класи. В солідній рунді футболісти „Тризуба" написувалися надзвичайно жертвенною грою і цим здобули собі признання українців і українських глядачів.

В складі дружини виступають: М. Толомейо, П. Вікарчук, П. Разпутько, В. Лущак, Ю. Дорошенко, Р. Цюпак, С. Календар, І. Клим, М Кузевич, М. Лущак, П. П·дипгорода, Т. Ковальчин, Р. Романець, Б. Тимків, Р. Бернарський, Я.Фішер і Г. Брумберг. Провідники дружини є: Р. Сірий, Р. Беднарський і С. Іськів.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ АКТИВІЗУЄТЬСЯ

Український Лещатарський Клюб у Філядельфії відбув свої пленарні сходини, на яких прийняв плян своєї активности в зимовому сезоні1976-77.

16-го грудня відбулися ширші сходини з висвітленням прозірок з різних лещатарських з'їздів в Північних ЗСА.

18-19-го грудня влаштовує базар виряду зимового споту в пластовій домівці, 13-го лютого лещетарські змагання при участі лещатарських клюбів в Келенбеку, Пенсильвенія.

Заплянованo кілька одноденних виїздів в неділі в гри Поконо. По детальні інформації в справах активності УЛКФ, зацікавлені можуть звертатися до О. Ганаса.

(от)

Об'єднання Жінок ОЧСУ в Чікаґо посвятило свій прапор

У неділю, 28-го листопада ц. р. в Домі СУМА ім. Павлушкова відбулося урочисте посвячення організаційного Прапора Об'єднання Жінок ОЧСУ в Чікаґо. Жінoцтво величаво відзначило своє свято спільним об'дєм і мистецькою програмою. Членкині зодягнені у вишивані одяги пригстовлялися вже від ранку.

О год. 1-ій по полудні почали заповняти залю запрошені гості, представники громадських організацій і родини членкинь. Свято започатковано запрошенням святочної Презид і.

До прапора, який приготовано до посвячення, попрошено почесних кумів, фундаторів основоположників, а відтак долучились всі подруги, котрі уставились у два ряди. Акту посвячення прапора доконав о. митрат Мар'ян Бутринський з парафі єв. Володимира і Ольги в Ч каго.

Зараз після посвячення усі членкині склали приречення, котре сулроводила голова Головної Управи мгр У. Целевич. Ми приркали бути вірними засадам, на яких є побудована організація ОЖ ОЧСУ і бути вірними прапорові, перед котрим прир кає мо: наше гасло „Бог і Україна" і тим гаслом є накреслена наша мета.

Відтак голова ГУ У. Целевич подарувала нам дві рел квії, а це; камінчик із св. Софії в Києві, щоб ми були завжди під опікою Божої Премудрости. Другий кам нчик із Золотих Воріт, щоб ми не забули, що ми були сильні і могутні як за княжих часів і до т.єї могутности ми повинні прямувати. Опісля відбувся акт передання прапора. Голова ГУ мгр У. Целевич передала прапор голові місцевого Відділу, Н ні Павлюк, котра з черги передала прапор прапороносцям, які занесли його на почесне місце.

Відтак голова привітала святочну президію, гостей і подруг з родинами коротким святочним словом. Пізніше вона попросила колишню голову Надію Голяш, яка опісля вела дальший хід імпрези. Надія Голяш виголосила святочне слово, підкреслюючи значення вже довго очікуваної імпрези, бажаючи всім подругам дальших успіх.в в організаційній праці. Відтак вона попросила мгр У. Целевич до слова.

Промова мгр У. Целевич викликала велике враження на учасник.в свята. У своєму слові мгр Целевич в ширкому насвітле н н і подала загально проробле ну працю Об'єднання Жінок ОЧСУ, та їхні успіхи з перспективи 10-л.тнього існування організації на форумі крайовім, а 8-літнього в нас у Ч.каго. Хоча початки, як звичайно, бувають трудні сказала мгр Целевич, то в кінцевому висл ді наполегливої праці організаці, Об'єднання Жінок ОЧСУ вибились на передове місце в суспільно-пол.тичній праці.

Після молитви і благословлення Божих дарів, що їх довершив о. митрат М. Бутринський, відбувся обід. В.дтак почалась мистецька частина. На нашім святі була гостя Марійка Чолій, оперова співачка, добре знана на терені Монтреалю, яка в.дспівала кілька пісень, при акомпаньяменті Наді Савин.

Пізніше співав хор дружинник в „Гомін" під диригентурою молодої, здібної Оксани Ференц. І молодої теж спосібної акомпаніаторки Марійки Гаврилків. Оксана і Марійка працюють з певвтою і м обидвом належиться велике признання за їхню працю над двома хорами СУМА ім. Павлушкова в Чікаго.

Після мистецької частини гостей запрошено до усних привітів, котрих було багато, від братніх організацій Визвольного Фронту з терену Чікаґо; Полотайну, як рівнож склав привіт о. митр. М. Бутринський, голова Відділу СУА п. Юзефович, від Сестриць св. Покрови при параф і єв. Володимира і Ольги — п-і Бросовська. З Учительсько Громади — п. Кавка, від „Самопомочі" інж. Біґун. Спілка „Певність" д-р Куляс, Американсько у країнська Ліга — мгр Нечай.

У дружній атмосфері наше родинне свято добігло до кінця; його закінчено в.дспіванням національного гимну і винесенням прапора зі залі. Імпреза добре підготована та вміцно виконана, зацо ін ціяторам та сім виконавцям належиться признання.

Н. С.

Перед Балем Преси

Недавня вістка в часописах пов домила читачів про те, що вже вн.дозві, бо 5-го лютого 1977 р. відбудеться у Ф.лядельфії Баль Української Преси. У нотатці поданий склад Комітету і його плян праці на найближчий час.

Читаючи це повідомлення насуваються різні думки. Найперше огортає вас здивування, що це вже п'ятий такий баль. Як швидко б.жить час! Ще недавно пам'ятаємо першу таку імпрезу, що відбувалась у залі церкви св. Иосафата на Франкфорді. Вперше на нашому поселенні відновили ми цей звичай з Рідного краю. Яка буде участь, який церемон ял? Бо в тому випередила нас українська Канада, в якій такі балі, а потім равти відбувалися щороку. Маємо на думці вибір кралі і князівень.

Окрім церемоніялу були ще й .нші труднощі. Нелегко знайти відповідну дату у нашому короткому карнавалі. З одного боку мусимо пошанувати наше Свято Державности в околиці 22-го січня. А з другого боку грозить Баль Інженер в, як задомовлена товариська зустріч. Де тут умістити Баль Преси, що єдиний на все наше американське поселення? Отже треба влаштувати його по середині, щоб нікому не перешкоджав. Бо ж наша преса теж має свої заслуги у житті нашої спільноти. І ї належиться така увага, як її признаємо мпрезам інших груп чи середовищ.

Отже коли встановлено церемонял і знайдено дату, тоді починається дальше зусилля, а це заходи наших пресових органів коло вибору своє кандидатки. Ідеться про те, щоб усі пресов органи в ЗСА таку вислали. Здавалось би, що їх небагато. Звісно, коли згадуєте тільки щоденники й тижневики. Але є ще й квартальники, місячники і неперіодичні видання, с ще стор нки спеціяльного призначення. Всі вони повинні визначити свою кандидатку, коли змагання за кралю української преси має бути справжнє і хвилююче.

Міг би хтось сказати, що укра нська преса має поважніші завдання як виб р красуні. Та це дуже поверховий погляд. бо преса — це розголос, це реклама. Кожна подія, що приносить популярність вітана й конечна. А це популярність серед молод ! Скажете, що молодь не читає української преси. Та молодь любить усяке змагання. Отже, це змагання наблизує до неї українське друковане слово. Кожна кандидатка й її ескорт запам'ятають собі пресовий орган, що вони репрезентують. Ще й коли в даній газеті появиться життєпис і світлина. Ми були свідком, як одна з кандидаток(до речі, кажучи студентка журнал.стики) почала дописувати до „Свободи" з хвилини, коли виступила на першому Балю Преси.

Кожного року Баль Преси удосконалював свої методи. У відкритті Балю Преси, презентації кандидаток, праці Жюрі проходять певні зміни. Ком.тет свідомий ваги такого виступу і тому шукає щораз то кращих доріг. Наприклад в останньому часі став переводити інтерв'ю з кандидатками щодо х участи в молодечих організ.ціях, щодо їх знання української історії й літератури. Признання дістають не тільки краля і князівни, але й .нші молоді таланти.

Такими дорогами дійшли ми до П'ятого Балю Преси. Комітет, що зложений із представників Світової Федерації Укра нських Жіночих Організацій (СФУЖО) і Спілки Українських Журналістів (СУЖА), вкладає в.є свої зусилля, щоб вив'язатись якнайкраще. Окрім тих, угорі перераховани моментів є громадсько натури — треба врахувати й дохід із Балю, який знову служить нашій громаді. Частина, що припадає для СФУЖО, призначена на підтримку бюлетеню „Українка у світ.", єдиного журналу українського жіночого руху. А СУЖА на підставі того доходу створила стипендії для молодих журналістів, що їх вже роздано цього року.

Накінц слід пригадати ще один світлий бік цієї імпрези. Розглянувшись м ж іншими нац онал ь н и м и групами в ЗСА і пошукаймо в них такої товариської зустрічі. Адже є в них своя преса, що ї й ми нераз прочитуємо. Та ми не чули про Баль Преси російської чи польської еміґрації. А преса, ї чисельність, її рівень і ї виступи — це мірило розвитку кожної нації. Чи не повинні ми призадуматись над тим?

Над цим повинні застановитись ус. ті, що критикують, обжаловують, зневажають. Преса — це цінність, що її виплекала наша спільнота великим умовим і матеріяльним зусиллям. Отже ї розвиток, її дія, що приймає різні форми, а одним із них є власне Баль Преси, повинна знайти підтримку і зрозуміння нашого загалу.

Л. Бурачинська

Миколаївське Свято в Бостоні

Бостон, Масс. — Тут заходом Управи Української „Рідної Школи", 19-го грудня м.р., о год. 1-ій по пол., в залі укра нської католицької церкви Христа Царя, відбулася стр ча зі Святим Миколаєм. При досить великій скількості присутніх — старших і малійже всіх шкільних дітей, свято відкрив голова Шкільного комітету д-р Іван Дідюк, і привітавши присутніх, попросив о. протоієрея Мирона Пахолка, пароха української православної церкви в Бостоні провести молитву. Відтак отець пароx виголосив проповідь про Святого Миколая.

Дальше слідувала інсценізація, в котрій мгр Вава Бачинська, працівниця Українського Наукового Інституту при Гарвардськім Університеті, оповіла дітям казку про святого Миколая. При кінці своє казки діти „Рідної Школи" відспівали пісню „О хто, хто Миколая любить" під проводом учителя музики Юрія Коваля. Під час цієї пісні Святий Миколай увійшов зі своїм почотом, на сцену, де привітав усіх, як рівнож роздав усім чемним дітям і деяким чемним старшим подарунки.

Опісля проф. Френк Сисин говорив про пляни шкільної праці під час святочних вакацій. Д-р Іван Дідюк, котрий проводив програму свята, в імені „Рідної Школи", закликав, щоб не було на терені Бостону і околиці ані однієї родини, яка не посилала б дітей до „Рідної коли". Він також підкреслив великі надбання українського народу тут в Америці. Ми маємо великі організації, товариства, набудували багато Народних Домів, маємо багато нових церков, а навіть створили кількамільйоновий Українськ и й Центр при Гарвардському Університеті, проте це все надбання може тільки існувати і розвиватися, якщо ми будемо мати рідну укра нську школу; коли ж ні, тоді це все пропаде. Українська „Рідна Школа" повинна бути поставлена першою точкою праці в кожній організац.ї чи товаристві. Справа школи — це справа кожного українця, тому дбаймо про нашу школу.

Програму свята закінчено молитвою, котру провів о. декан Петро Огірко, парох української католицької церкви Христа Царя у Бостоні.

І. Д.

Наймолодша репортерка

Чікаго (Н. Н.) — Місцева телевізійна станція NBC-TV, канал 5, кожної суботи передає інформативну програму на зразок півгодинних новин під назвою „Buble Gum Digest" Проводять цією програмою діти у віці від 10-13 років. Одною з працівників цієї програми є Світляна Кочман, якій 12 років і яка заанґажована згаданою станцією вже від вересня ц. р. як дитячий драматичний критик. Вона також була одною з учасниць спеціяльної Різдвяної програми 25-го грудня.

Світляна Кочман

Світляна є учениця 7-ої кл. школи Українознавства при православній катедрі св. Володимира, є активною пластункою-юначкою і членом хору „Молодої Думки" чікаґівської філії.

Вона є молодшою дочкою д-ра Томи і Олександри Кочман та належить до 51-го Відділу Українського Народного Союзу.

25-ліття священства протоієрея Ореста Кулика

У суботу, 20-го листопада м.р. парафія церкви св. Андрія в Аддісоні, Ілліноіс урочисто відзначила 25-ліття священства свого настоятеля о. прот. Ореста Ку лика. О год. 10-ій ранку відправлено Святу Літургію. Хоч була субота в церкві було багато вірних, парафіян церкви св. Андрія та гостей, які прийшли помолитись за дальші успіхи настоятеля-Ювілята. Торжественного настрою св. Літургії надавав церковний хор, який під диригентурою д-ра Василя Трухлого співав підібрані твори церковних композиторів. Молебень за здоров'я Ювілята та його родини, служив настоятель парафії св. Софії з Чікаго о. митрат Іван Крестюк, він і згадав діяльність Ювілята. На закінчення Молебня хор співав многоліття Американському Урядові і його Президентові, Митрополитові Української Православної Церкви Мстиславу, Ювілятові о. прот. Оресту Куликові, та всім присутнім парафіянам, прихожанам та гостям.

Бенкет з широкою програмою улаштовано в репрезентативній залі Оріє с у Віттен. В присутності 300 осіб парафіян, прихожан, та представників організованої української громади, голова Парафіяльної ради парафії церкви св. Андрія, д-р Василь Трухлий відкрив ювілейний бенкет, а господарями були Надія Голяш та Віктор Козленко. Із привітаннями виступали прицерковні організації: Українська Православна Ліга Молоді, репрезентант Алла Донченко, Недільна Школа, Школа Українознавства, Дитячий Садок — Трегубчук.

Щирі побажання висловили семінаристи з Духовної Семінарії в Бавнд Бруку — Партикевич та Ділиндорф. Від хору вітали Ювілята — Зоя Филипович та Ліда Трухла, від сестрицтва св. Софії — голова п-і Сабодаш і заступниця голови — Ірина Врублівська, вони передали від сестрицтва 1,000 дол. на будову церкви.

Письмові привітання наспіли від президента ЗСА Г. Р. Форда, Митрополита Мстислава, губернатора Вокера, Єпископа Константина, протопресвітерів о. Ф. Білецького та о. М. Литвиківського.

Настрій на залі набрав драматичної кульмінації, коли Братство 1 УД УНА нагородило о. Ореста Кулика медалею Св. Арх. Михаїла, акт нагороди святочно перевели: Л. Кузик, М. Филипович, В. Партикевич та Б. Кашуба.

Усні привітання передавали парафії та суспільно громадські установи: о. митрат Іван Крестюк від парафії св. Софії, проф. М. Семчишин та інж. А. Пелехівський від собору св. Володимира, Іван Деркач від парафії свв. Петра і Павла. УККА репрезентував О. Коваль, від україн. щадниці „Певність" вітав о. Ореста президент д-р Ю. Куляс, касу „Самопоміч" заступав В. Войтихів. Інж. М. Добровольський передав привітання від Організацій Українського Визвольного Фронту: СУМА та ОЧСУ із сусідньої громади Палатайну. АБН заступав мгр А. Стецюк, а Надя Голяш вітала від жіночого ОЧСУ. Інж. Анатолій Дорошенко репрезентував Екзекутиву УНСоюзу, п. Білоцерківський з Канади передав привіт від УРСоюзу, п. Б. Кашуба вітав Ювілята, як вояка від всього організованого вояцтва Чікаґо.

В усіх усних привітаннях домінували такі думки: повстання нової православної парафії на периферіях Чікаґо є вимогою дня та ознакою росту цілої Церкви. Отець Орест є добрим настоятелем і пастирем, що вміло поєднує аспекти релігійні з національними, ведучи громаду в правильному напрямку. Парафія церкви св. Андрія має добрий провід, динамічне членство та правильно вироблену візію майбутнього.

У мистецькій частині виступила солістка Ю. Клюковська, жіночий ансамбль при парафії св. Андрія під кер. Р. Клюковського, тріо пань в складі: Карасейчук, Масняк, Филипович, акомпаньювала Вікторія Пайкуштис, та скрипкове соло Р. Клюковського в супроводі ґітариста Я. Маркевича.

Ювілейний комітет, що його очолював В. Партикевич, складався з таких осіб: М. Филипович, В. Сміляньский, М. Боднар, І. Донченко, Р. Клюковський, Ю. Коломиєць, Валя і Віктор Козленки, А. Мороко, Л. Руденко, А. Трой, д-р В. Трухлий, П. Циганюк.

Н. Н. Н

Українка з Букарешту доповідала на Варшавському Університеті

Стівенс Пойнт, Вісконсин. — Польська газета „Гвязда Полярна", яка виходить в цьому місті, у своєму виданні з 1-го січня 1977-го року інформує, що 19-го вересня минулого року, на запрошення Варшавського університету, приїхала до столиці Польщі д-р Магдалина Ласело-Куцюк, професор Букарештського університету, спеціяліст в ділянці українистики.

Газета інформує, що проф. М. Ласело-Куцюк виголосила наукову доповідь про маловідомого українського письменника з Буковини, Сильвестра Яричевського (1871-1918), який писав під впливом Івана Франка. „Гвязда Полярна" далі пише, що „варшавська публіка була дуже зацікавлена спеціяльно доброю і живою презентацією теми".

Про саму проф. Магдалину Ласело-Куцюк польська газета пише, що вона є автором таких праць: „Антологія української поезії XX-го століття", „Питання української поетики" й інших і що її рецензії на її праці були поміщені в знаним журналі „Славія орієнталіс". Вона активно співпрацює з видавництвом „Критеріон", завданням якого є розвивати приязні зв'язки між різними народами — інформує „Гвязда Полярна".

ЯЛИНКА 83-ГО ВІДДІЛУ СУА

Ню Йорк. — Заходами 83-го Відділу СУА тут у неділю, 16-го січня 1977 р., о год. 2:30 по полудні, в залі школи св. Юра при 215 Схід 6-та вулиця відбудеться свято Ялинки. В програмі: різдвяна сценка Валентини Юрченко „Добра Ялинка'', гри, забави, несподіванки, музика оркестри „Червона Калина'', буфет тощо. Вступи: дорослі 2, діти і молодь 1 доляр. Побажаний вишиваний одяг для дітей.

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ, Канада. — В бібліотеці Осередку Української Культури й Освіти відбувається тепер започаткована 16-го грудня різдвяна виставка. В експозиції — велика колекція різдвяних платівок, співаників, нотного матеріялу з музичної бібліотеки Осередку та різдвяні картки мистецького й історичного значення. Виставка триватиме до кінця січня 1977 р. В мистецькій ґалереї Осередку проходить також виставка подарованих в 1976 р. експонатів. Обидві виставки можна оглядати кожного дня від год. 9 рано до 5 по полудні; в суботу і неділю від 1 до 5 по полудні.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7683. СМЕРТЬ ШЕЙХА

Наш командир вернувся врадуваний, несучи оздоблену дорогоцінними камінням скриночку...

Шейх запротестував, вимагаючи її повернення...

...Але за свої старання тільки дістав кулю в груди!